

ՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

ԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

Գ. ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3, ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2020

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԽՕՍՔ

ՀԱՒԱՏՔՈՎ ԱՐԴԱՐԱՆԱԼ

Մեր նախաձեռնողները երջանիկ եւ ուրախ կեանք ունեցան Դրախտի մէջ: Աստուած ամէն բարիք ու վայելք պարգեւած էր նախամարդուն: Սակայն, անոնք կորսնցուցին իրենց ունեցած ուրախութիւնը, որովհետեւ անտեսեցին Աստուծոյ կամքն ու Անոր հաստատած օրէնքը: Իրենց անհնազանդութեամբ ճաշակեցին մեղքի ու մահուան դառնութիւնը: Հետեւաբար, մէկ մարդու պատճառով մեղքը մուտք գործեց աշխարհ եւ այդ պատճառով մարդիկ մահուան դատապարտուեցան:

Մարդկութիւնը ժառանգեց այդ մեղքը, որ կոչուեցաւ «Ադամական» կամ «Սկզբնական» մեղք:

Իրաքանչիւր մարդ, այս աշխարհին մէջ, կը ծնի Ադամական կամ

Սկզբնական մեղքով: Միայն մկրտութեան աւագանի ջուրի լուացումով կրնանք ձերբազատուիլ այդ մեղքէն, ժառանգակից դառնալով Քրիստոսի՝ մաքրուիլ ու սրբուիլ:

Այո՛, մէկ մարդու յանցանքով մարդիկ դատապարտուեցան մահուան, նոյնպէս մէկ Մարդու շնորհիւ մարդիկ արդարացան եւ առաւել կեանք ունեցան: Որովհետեւ, աստուածային նախախնամութեամբ Քրիստոս աշխարհ եկաւ, Իր կեանքը տուաւ մարդկութեան համար, Իր արիւնը թափեց մեր մեղքերը քաւելու եւ սրբելու համար:

Քրիստոս ամենաթանկ փրկագիրը վճարեց մեզի ազատելու՝ փրկութեան առաջնորդելու համար: Աստուածորդին Իր բարձունքէն խոնարհեցաւ ամբողջ մարդկութեան մեղքերը Իր ուսին վրայ վերցնելու եւ մեզի խաւարէն դէպի լոյս եւ մահուրնէ դէպի կեանք առաջնորդելու համար:

Արդարեւ, կ'արժէ որ մենք այսօր աստուածային պատուիրաններուն քաղցրութիւնը ճաշակենք՝ փոխան մեղքի ու մահուան դառնութեան: Աստուած գթած եւ ողորմած է, միշտ Իր արդարութիւնը, ողորմութիւնը եւ սէրը կը յայտնէ մարդկութեան: Կարեւորը այն է, որ մենք աստուածային պատուիրաններուն հանդէպ հնազանդ ըլլանք, վստահինք Անոր, հաշտուինք Անոր հետ եւ մօտենանք Անոր՝ զգալու իր ներողամտութիւնը մեր ամէնօրեայ կեանքին մէջ:

Ինչպէս Պօղոս առաքեալը կ'ըսէ.- «Բոլոր անոնք՝ որոնք կը հաւատան Յիսուս Քրիստոսի, Աստուծոյ առջեւ կ'արդարանան առանց խտրութեան»: Արբահամը նոյնպէս արդարացաւ ո՛չ թէ իր գործերով, այլ որովհետեւ ինչպէս Ծննդոց գիրքը կ'ըսէ՝ «Արբահամը հաւատաց Աստուծոյ եւ այդ հաւատքին համար ալ Աստուած արդարացուց իրեն»:

Հետեւաբար, Աստուած բոլորին Աստուածն է, «Մէկ է Աստուած, որ կ'արդարացնէ թէ՛ թլփատութենէն եկող հրեային՝ իր հաւատքով, եւ թէ՛ անթլփատութենէն եկող հեթանոսին՝ նոյն հաւաքտով» (Հո 3.30):

Կը հաւատանք Քրիստոսի, որ մեզի համար մեռաւ, յարութիւն առաւ մեռելներէն եւ մեզի **ՅԱԻՏԵՆԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ** պարգեւեց:

Եթէ հաւատանք, որ Քրիստոս փրկութեան կ'առաջնորդէ, այն ժամանակ **ՀԱՒԱՏՔՈՎ Կ'ԱՐԴԱՐԱՆԱՆՔ**:

ԵՏԵՒԷՍ ԵԿՈՒՐ

Եթէ զիս տանիս դէպի Յորդանան Բացուած երկինքի հրաշքներուն ներքեւ, Կու գամ վայելել Քու սիրոյդ պարզ կ'այրերն այն դալար, ջուրերն հանգստեան

Կու գամ ետնէդ, եթէ տանիս զիս Կանայի զուարթ ակումբներուն մօտ, Ուր թակոյկներուդ գինին ծաղկահոտ Պիտի արբեցնէ օրերը կեանքին:

Կամ թէ տանիս զիս հո՛ն ուր յոգնած Ու վաստակաբէկ նստար մօտ հորին, Եւ Քու կենդանի ջուրէդ առօրին Կու գամ բաժնելու ծարաւս անձկայրեաց:

Կու գամ թէ տանիս զիս Գեննեսարէթ՝ Ծովակին չքնաղ ափերուն վրայ, Ուր անուշ հովին հետ կը թրթռայ Արձագանգ մը միշտ անցինջ բաւերէդ:

Պատրաստ եմ գալու, եթէ տանիս զիս Դէպի այն լեռան կատարն անմարդի՝ Ուր շողերն հագար արև ու վարդ, Ու բոցով կ'վառեն ամպերն երագիս:

Կու գամ ոստերով ձիթենիներու Հոն ուր յաղթութեամբ կ'ողջունուիս համակ, Ու տարածելով ձորձերս ոտքիդ տակ, Կը վազեմ փառքիդ շուքն ընդգրկելու:

Կու գամ ետնէդ մինչև Վերնատուն Վերջին ընթրիքէդ բաժինս առնելու, Եւ նուագելով երգ կամ այլելու, Կեղորոնի ձորէն ալ կ'անցնին ժպտուն...:

Բայց կը վարանիմ գալ Գեթսեմանի՝ Ուր քունով մ'աչքերս պիտի ծանրանան, Գուցէ այն ըլլայ իմ քունը մահուան Ու մեծ Անհունին գիրկը զիս տանի...:

Մի՛, մի՛ զիս կանչեր աւելի հեռու Ո՛ր անիրաներ կը ձողկեն գճեզ Որ խարոյկի մը քով խանձողի մը պէս Կծկած չի մխամ՝ մոխիր դառնալու:

Ո՛հ, միթէ կրնամ գալ Քու ետնէդ Երբ խաչը ուսիդ կ'ելլես Գողգոթա. Բայց ինչ սերտ հրապոյր, ինչ բուն ուժ է դա՛ Որ զիս մինչև հոն կը տանի Քեզ հետ:

ԲԱՐԳԷՆ ԱՐՔ. ՉԱՐԵԱՆ

ԵՂԻՇԷ ԱՐՔ. ԴՈՒՐԵԱՆ

ՄԵԾ ՊԱՀՔ

ՀՈԳԵՒՈՐ ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ

- Իբրև մարդ էակներ, կը դիմագրանենք ներքին ու արտաքին փորձություններ. եթե անտեսենք Քրիստոսի ապաշխարության և փրկության հրաւերը և փորձենք չքմեղանքի տերևներու ետին պահուրտիլ, այդ ժամանակ ինքնախաբէության և ինքնարդարացման պատրուակները պատճառ պիտի ըլլան, որ մենք ալ Աստուծմէ հեռանանք և իր շնորհներէն զրկուինք:

- Հայր Աստուած իր հրեշտակներուն հետ կ'ուրախանայ բոլոր այն մեղաւորներուն համար, որոնք զղջալով կ'ապաշխարեն: Մեծ Պահքը մեզի կ'ուսուցանէ աստուածային ներողամտութեան և անհուն սիրոյն մասին, յիշեցնելով, որ Երկնաւոր Հայրը միշտ պատրաստ է ներելու և վերստին որդեգրելու զղջացող և տուն վերադարձող բոլոր մեղաւորները:

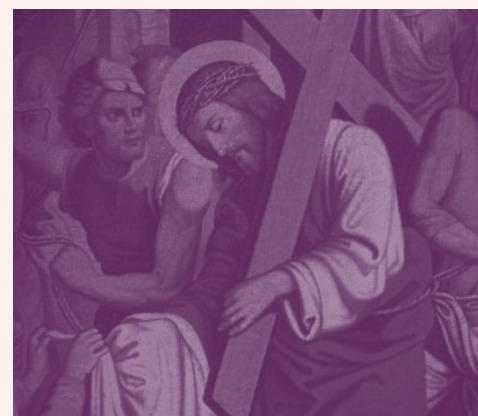
- Մեր Երկնաւոր Հայրը կ'ակնկալէ, որ այնպէս ինչպէս մենք հետամուտ ենք երկրաւոր բարիք, հարստութիւն և երջանկութիւն ապահովելու, նոյնքան և ատի խոհեմութիւն, ճիգ, հնարք և աշխատանք տանինք հոգևոր շնորհք վաստակելու համար՝ արժանանալով երկնային անսպառ գանձերը տնտեսելու պաշտօնին և արքայութեան մէջ յաւիտենական կեանքը ժառանգելու հնարաւորութեան:

ԻՆՉՊԷՍ ՄԵԾ ՊԱՀՔԸ ԳԻՏԱԿՑՕՐԷՆ ԱՊՐԻԼ

1.- Աղօթքը դարձնել մեր կեանքի կեդրոնական առանցքը. մարդիկ պէտք է յարատև կերպով ջանան իրենք զիրենք հոգեպէս մաքրել ու մօտենալ Աստուծոյ: Մօտեցումի ճամբան աղօթքն է՝ սրտաբոլիս աղօթքը: Աղօթքի պահուն, մարդ պէտք է մինչև իր սրտին խորքը ինքզինք բանայ Աստուծոյ:

2.- Պահք բռնել՝ ինքնագրկումի սկզբունքով. պահքը կարելի չէ միայն կերակուրներու, ուտելիքի հետ կապուած երևոյթներով ըմբռնել: Կրօնական ճշգրիտ և խորունկ իմաստով՝ պահքը այնպիսի արարք մըն է, որ մարդը կ'առաջնորդէ ինքզինք կամաւորապէս զրկելու որոշ զգայարանական, նիւթական հաճոյքներէ և ճոխութիւններէ, առիթ տալու որ մտածէ իր հոգեկան, բարոյական կեանքի մշակման մասին:

3.- Բարիք գործել: Մարդիկ յաճախ ուրիշի ցաւին բաժնեկից ըլլալով, ուրիշին նեղութիւնը պակսեցնելով՝ ոչ միայն ուրիշին բարիք կ'ընեն, այլև իրենք իրենց բարիք ըրած կ'ըլլան: Յատկապէս Մեծ Պահքի շրջանին, եթէ հաւատացեալներ փորձեն հիւանդ մը խնամել, աղքատի մը օգնել, անկար ծերունիի մը զօրավիգ կանգնիլ, կարօտեալ ուսանողի մը ուսումը ապահովել, բարեսիրական կամ ազգային հանրօգուտ հաստատութեան մը մէջ կամաւորապէս ծառայել...:

- Պահքը մեր անձերուն համար բժիշկ է, որովհետև մարմնի մէջ անժուժկալութեամբ կուտակուած տեսակ-տեսակ մեղքերը և մեր անմաքուր խորհուրդներն ու վարքը ժուժկալութեամբ կը սրբէ ու կը մաքրէ մեղքերէն՝ մեզի դարձնելով մաքուր բնակարան:
- Պահքը աղ է, որ համ կու տայ նեխած հոգիին:
- Պահքը հզօր պարիսպ է և ամուր դուռ, որ հեռու կը պահէ մեզ թշնամիին վսասակար մեղքերէն:

- Աստուծոյ սիրելիներ, եկէ՛ք ջանանք քաջութեամբ պահել պահքը, որպէսզի հալածենք չարիքը և մարմնական բոլոր ախտերը:
- Պահքը աշտարակ և լուսաւոր աստիճան է՝ առ Աստուած բարձրանալու համար:
- Պահքը Աստուծմէ մեզի պարգևուած հոգևոր սուր և չբթացող զէնք է թշնամիին դէմ:

ՈՒՍԱՌՈՐԻՉ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ՄԻՐՈՅ ՏՕՆԸ՝ Ս. ՍԱՐԳԻՍ

Ս.Սարգիս Ջորավար հայոց ամենն սիրուած սուրբերէն մէկն է եւ դասուած՝ հայազգի սուրբերու կարգին, որուն տօնը շարժական ըլլալուն, կը գուգադիպի Յունուարի 11-էն Փետրուարի 15-ի միջեւ: Ազգութեամբ յոյն Սուրբը ապրած է Դ. դարուն եւ քրիստոնէութեան լոյս հաւատքը ընդունած վաղ հասակէն դառնալով Անոր ջատագովը թէ՛ քարոզութեամբ եւ թէ՛ կեանքով, քաջալեր հանդիսանալով իր զինակիցներուն ընդունելու քրիստոնէական հաւատքը:

Բիւզանդիոնի Մեծն Կոստանդիանոս կայսեր կողմէ կը նշանակուի զօրավար՝ Հայաստանի սահմանակից Կապադովկիոյ շրջաններուն համար: Յուլիանոս Ուրացոյի թագաւորութեան օրերուն սկիզբ կ'առնեն քրիստոնէաներու դէմ հալածանքները, ուստի Ս. Սարգիս՝ որդւոյն Մարտիրոսի հետ կ'ապաստանի Հայաստան, ուր կը թագաւորէր Տիրան արքան:

Հայոց արքան, տեղեկանալով, որ Յուլիանոս Ուրացոյի զօրքը Պարսկաստան կ'արշաւէ, խրհուրդ կու տայ Ս. Սարգիսին ծառայութեան անցնիլ Պարսկաստանի թագաւոր Շապուհին:

Շապուհ կ'ընդունի զօրավարին ծառայութիւնը եւ զայն կը նշանակէ զօրագունդի հրամանատար: Պարսիկ զինուորներէն

եւ զօրավարներէն շատեր, տեսնելով Ս. Սարգիսի գործած հրաշքները, կը դառնային քրիստոնէայ:

Շապուհ իր մօտ կը կանչէ Ս. Սարգիսը, պահանջելով պաշտել կրակը: Ջորավարը կը մերժէ եւ կը կործանէ կրակի բագինը: Չայրացած ամբոխը կը յարձակի Ս. Սարգիսին վրայ. կը նահատակուի գաւակը՝ Մարտիրոսը: Ս. Սարգիս կը բանտարկուի եւ անխախտ ճաշով իր հաւատքին մէջ՝ կը գլխատուի 362 կամ 363 թուականին:

Ըստ հայոց Յայսմաւորքին, Ս. Մեսրոպ Մաշտոց Ս. Սարգիսի մասունքները կը տեղափոխէ Կարբի գիւղը, ուր կը կառուցուի սուրբին անունով եկեղեցի մը:

Ըստ աւանդութեան, Ս. Սարգիս գլխատման ժամանակ աղօթք բարձրացուցած է առ Աստուած, որպէսզի իր անունով աղօթողներուն բաղձանքները կատարուին. այդ պատճառով, ան կը համարուի արագահաս փափաքներ կատարող սուրբ ու բարեխօս:

Ս. Ներսէս Շնորհալի Ս. Սարգիսին ձօնած շարականին մէջ այսպէս կը բնութագրէ անոր աստուածապարգէ շնորհքները.- «Բարձրեալին գերագոյն պատիւը առիր, Բանին բարեխօս, ինդրանքներ կատարող, աղօթքներ լսող, դէւեր հալածող արագահաս Ս. Սարգիս: Մարդոց ցաւալից կեանքին զօրեղ բժիշկ, արցունքները սրբող, նեղեալները սփոփող, վիշտերը մխիթարող, գերիները ազատող արագահաս Ս. Սարգիս, Քրիստոսի մօտ բարեխօս եղիր մեզի համար»:

Ս. Սարգիսի տօնին հետ կապուած են պատմական եւ տոհմիկ աւանդութիւններ: Օրինակ, հին օրերուն, ոմանք ցորենի եւ ալիւրի խառնուրդ կը դնէին տանիքին վրայ կամ իրենց անկողինին տակը, որուն վրայէն Ս. Սարգիս գիշերը իր ձիով պիտի անցնէր:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԱՅՑ ԴԷՊԻ ՀԱՅՐԵՆԻՔ

YOUTH MISSION TRIP: ARMENIA

Հովանաւորութեամբ
Գերաշնորհ Տ. Բաբգէն Արք. Չարեանի
Առաջնորդ Գանատայի Հայոց Թեմի

Կազմակերպութեամբ՝ Ազգային Առաջնորդարանի
Երիտասարդական Բաժանմունքին

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԱՅՑ ԴԷՊԻ ՀԱՅՐԵՆԻՔ
18-35 տարեկաններու համար
26 ՅՈՒՆԻՍ - 12 ՅՈՒԼԻՍ 2020

Մասնակցութեան սակ՝ \$2,000 (առաւել թոյիչք)
Հեռաձայնեցէ՛ք՝ 514-856-1200 թիւին
Գրեցէ՛ք՝ vicar@armenianprelacy.ca

Under the Auspices of
His Eminence Archbishop Papken Tcharian
Prelate of Canada

Organized by the Youth Ministry of the Armenian Prelacy

YOUTH MISSION TOUR: ARMENIA
For the Youth aged 18-35
June 26 - July 12, 2020

Participation fee: \$2,000 (plus airfare)
For more information call 514-856-1200
E-mail: vicar@armenianprelacy.ca

ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ

«ՀԱԻԱՏՔԻ ԵՒ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ ԻՄԱՑԵԱԼ ՄԱՀԸ՝ ԱՆՄԱՀՈՒԹԻՒՆ Է»

451-ին, Հայ ժողովուրդը պատերազմ մղեց պարսիկներու դէմ Աւարայրի դաշտին մէջ, պաշտպանելու համար իր հայրենիքն ու կրօնքը: Հայոց 60 հազար քաջարի բանակը, գլխատրութեամբ հայոց սպարապետ Վարդան Մամիկոնեանին, դէմ ելան պարսկական 300 հազարի հասնող հզօր բանակին: Հայկական բանակը զոհ տուաւ իր սպարապետը՝ Վարդան Մամիկոնեանը՝ իր 1036 զինակակիցներով:

Աւելի ուշ, 484-ին, Վարդան Մամիկոնեանի եղբորորդիին՝ Վահան Մամիկոնեանի յաղթանակները պատճառ եղան, որ Սասանեան պարսիկները Նուարսակի մէջ խաղաղութեան դաշինք կնքեն, ըստ որուն՝ հայերը ազատութիւն կը շահէին իրենց կրօնքը անկաշկանդ պաշտելու, ազգային աւանդութիւնները պահելու և հայրենի օրէնքներն ու արդարութիւնը վերահաստատելու, այն ինչ որ երազանքն էր Վարդան Մամիկոնեանի և Աւարայրի դաշտին մէջ մարտնչող իւրաքանչիւր հայրենապահպան զինուորի:

Յիսուս կը խաղաղեցնէ փոթորիկը

Յիսուս յերոյ ուրփի ելաւ, սասրեց Բովերը եւ լիւը, եւ կապարեալ Բանդարպուրին փրկեց: Նմէնքն ալ Բիապաճ կ'ըսէին.- «Ինչ փեսակ մարդ է ասիկա, որովհետեւ նոյնիսկ Բովերն ու Յովը իրեն կը Բնապանդին»:

Թուանշաններու յազորդականութեամբ կէտերը միացնոր եւ կարդա՛ Մարթէոս 8. 23-27 Բամարները:

